

LATVIJAS SPORTA PEDAGOĢIJAS AKADĒMIJA

APSTIPRINĀTS
LSPA Senāta sēdē
2016.gada 3. novembrī
protokols Nr.3

Ar grozījumiem, kas apstiprināti LSPA Senāta sēdē 2019.gada 9.maijā, protokols Nr.10

NOLIKUMS PAR PROFESIONĀLĀ MAĢISTRA AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS „VESELĪBAS APRŪPES SPECIĀLISTS SPORTĀ” (47722) STUDIJU SPECIALIZĀCIJAS VIRZIENA PIELĀGOTO FIZISKO AKTIVITĀŠU SPECIĀLISTS REHABILITĀCIJĀ PRAKSI

1. Vispārīgie noteikumi

Profesionālā maģistra augstākās izglītības programmas „Veselības aprūpes speciālists sportā” studiju specializācijas virziena “*Pielāgoto fizisko aktivitāšu speciālists rehabilitācijā*” prakses (turpmāk Prakse) organizēšana notiek saskaņā ar:

- 1.1. LR 12.06.1997. likums „[Ārstniecības likums](#)”¹
- 1.2. LR 29.10.1998. likums "[Izglītības likums](#)"²
- 1.3. LR 02.11.1995. likums "[Augstskolu likums](#)"³
- 1.4. LR 20.07.2001.likums [„Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu”](#)⁴
- 1.5. LR MK 26.08.2014 noteikumiem Nr.512. „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”./2014/⁵
- 1.6. Fizioterapeita profesijas standartu, apstiprināts iekļauts LR MK 18.05.2010. noteikumos Nr.461 [„Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību " 2.pielikuma 1.70.apakšnodaļā.](#)⁶
- 1.7. LSPA Profesionālā maģistra augstākās izglītības programmu „Veselības aprūpes speciālists sportā” (47722)
- 1.8. Prakses studiju kursu aprakstiem.
- 1.9. Pasaules Fizioterapeitu Konfederācijas standartu / *ER-WCPT,2013*/⁷
- 1.10. Eiropas Standartiem Pielāgotās fiziskās aktivitātēs vadlīnijām / *EUFAPA, 2010*/⁸
- 1.11. Starptautiskajai Funkcionēšanas, nespējas un veselības klasifikācija (PVO, 2003)⁹

¹ Ārstniecības likums, <http://likumi.lv/doc.php?id=44108>

² Izglītības likums, <http://likumi.lv/doc.php?id=50759>

³ Augstskolu likums, <http://likumi.lv/doc.php?id=37967>

⁴ Likums par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu, <http://likumi.lv/doc.php?id=26021>

⁵LR MK noteikumi Nr.512. „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu <http://likumi.lv/doc.php?id=268761>

⁶ Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību, <http://likumi.lv/doc.php?id=210806>

⁷ Pasaules fizioterapeitu konfederācijas standarts /WCPT/, <http://www.wcpt.org/guidelines/accreditation>

⁸ Eiropas Federācija pielāgotās fiziskās aktivitātēs Statūti, www.eufapa.eu

⁹ Starptautiskā Funkcionēšanas, nespējas un veselības klasifikācija http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/42407/10/9241545429_lav.pdf

2. Prakses mērķi

- 2.1. Nostiprināt un attīstīt iepriekš studiju programmā iegūtās zināšanas un prasmes darbā ar dažādu vecuma klientiem/pacienti funkcionālo spēju traucējumu mazināšanā un/vai novēršanā.
- 2.2. Nodrošināt Pasaules Fizioterapeitu Konfederācijas standartam, Eiropas standartam pielāgotās fiziskās aktivitātēs atbilstošas prasmju un iemaņu praktisko pilnveidošanu pielāgotās fiziskās aktivitātēs, sagatavot studējošos inovatīvam, pētnieciskajam un praktiskajam darbam veselības aprūpes jomā.
- 2.3. Veidot konkurētspējīgus profesionālus speciālistus pielāgotos fizisko aktivitāšu speciālistus rehabilitācijā speciālitātē, kuri aktīvi iesaistās veselības aprūpes sistēmā vēršot uzmanību uz indivīdu vispārējo fizisko un funkcionālo spēju potenciāla līmeni.

3. Prakses uzdevumi

- 3.1. Iepazīties ar pielāgotos fizisko aktivitāšu speciālistu rehabilitācijā darba organizāciju.
- 3.2. Pamatojoties uz apgūtās teorētiskās bāzes apjomu, pielietot apgūtās pielāgotos fizisko aktivitāšu speciālistu rehabilitācijā nepieciešamās teorētiskās zināšanas praktiskajā darbā.
- 3.3. Ievērot pacientu/klientu datu aizsardzību, apgūt prasmes strādāt multiprofesionālā komandā.

4. Prakses saturs

- 4.1. Prakses laikā studējošais iepazīstas ar darba organizāciju un pienākumiem dažādās organizācijās, kā arī Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijā. Studiju specializācijas virziena "Pielāgotos fizisko aktivitāšu speciālists rehabilitācijā" praksi veic patstāvīgi sertificēta fizioterapeita, ar LSPA rīkojumu nozīmētu Prakses metodiķa vai ārsta rehabilitologa vadībā.
- 4.2. Studējošais aizpilda dokumentāciju atbilstoši savas specializācijas specifikai. Prakses dokumentācija ir Prakses dienasgrāmata.
- 4.3. **Prakses saturs** ir pakārtots prakses uzdevumiem:
 - 4.3.1 veic klientu/pacientu ķermeņa funkciju un aktivitāšu izmeklēšanu, funkcionālo vajadzību analīzi, slēdzienu formulēšanu, riska faktoru izvērtēšanu un pielāgotos fizisko aktivitāšu (PFA) programmas plānošanu, izmantojot PFA tehnoloģijas.
 - 4.3.2. veic klientu/pacientu funkcionālo sagatavošanu, saistot ar PFA programmā paredzēto aktivitāšu slodzēm, psiholoģisko un sociālo stāvokli, izmantojot pielāgotās fiziskās aktivitātēs pielietojamās metodes un tehnoloģijas indivīda ķermeņa funkciju un aktivitāšu sekmēšanai;
 - 4.3.3. izvirza un formulē mērķi, kas vērsts uz problēmu risināšanu klientiem/pacienti ar dažādu ķermeņa funkcionālo līmeni.
 - 4.3.4. veic sekundāro veselības problēmu profilaksi, kā arī rehabilitāciju primāro traumu gadījumos un klientu/pacientu dažāda līmeņa veselības traucējumu gadījumos;
 - 4.3.5. veic klienta/pacienta izglītošanu par ķermeņa funkciju reakciju uz dažādas intensitātes slodzēm, par kontrindikācijām fiziskās aktivitātēs un par līdzdalību ikdienas fiziskās aktivitātēs dzīves kvalitātes uzlabošanai ilgtermiņā.

5. Prakses prasības, apjoms un norise

- 5.1. Profesionālā maģistra augstākās izglītības programmas „Veselības aprūpes speciālists sportā” studiju specializācijas virziena *pielāgotos fizisko aktivitāšu speciālists rehabilitācijā* prakse noris atbilstoši studiju plānam Praksu vietās/organizācijās 14 KP apjomā, ieskaitot Prakses atskaiti un tās aizstāvēšanu Prakses noslēguma seminārā.
- 5.2. Pēc prakses studējošais iesniedz LSPA prakses vadītājam prakses dienasgrāmatu.
- 5.3. Prakses kopējais apjoms 14 KP (280 stundas). Prakse notiek saskaņā ar studiju plāna grafiku.
- 5.4. Prakse norit dažādās organizācijās un Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijā. Prakses vietu/organizāciju un specifiku nosaka LSPA prakses vadītājs, saskaņojot ar attiecīgās iestādes administrāciju. Pirms Prakses uzsākšanas ar LSPA rektora rīkojumu tiek piešķirti

studējošiem identifikācijas numuri (ID). Studējošā personas apliecināšana apliecība (pirms Prakses uzsākšanas apliecība tiek izsniegta Prakses ievada seminārā) ar studējošā fotogrāfiju, vārdu uzvārdu un ID numuru, apliecina studējošā identitāti Prakses vietā/organizācijā.

- 5.5. Prakses materiāltehniskais nodrošinājums ir Latvijas Sporta pedagogijas akadēmijā un prakses vietās. Prakses praktiskais nodrošinājums ir LSPA veselības aprūpes studiju virziena metodiskais, informatīvais un materiāltehniskais (t.sk. telpu aprīkojums, studiju vide, sīkais inventārs) nodrošinājums. Prakses vietās pieejamā metodiskā, informatīvā un materiāltehniskā nodrošinājuma izmantošana tiek saskaņota ar prakses iestādes vadību.

6. Studējošā pienākumi prakses uzdevumu izpildē

- 6.1. Patstāvīgi, saskaņojot ar prakses vadītāju, izvēlas prakses vietu un vienojas ar attiecīgā prakses vietas/organizācijas vadību par prakses norisi. Studējošais aizpilda iesniegumu un iesniedz studiju specializācijas virziena vadītājam.
- 6.2. Vēršas pēc konsultācijas pie studiju specializācijas virziena vadītāja, ja gadījumā nav spējis izvēlēties prakses vietu/organizāciju.
- 6.3. Piedalās informatīvā ievadlekcijā par prakses jautājumiem.
- 6.4. Iepazīstas ar metodiskajiem norādījumiem par praksi.
- 6.5. Izpilda noteiktos prakses uzdevumus, ievērojot prakses vadītāja norādījumus.
- 6.6. Ievēro darba aizsardzības un darba drošības noteikumus, kā arī prakses vietas iekšējās kārtības noteikumus.
- 6.7. Gadījumos, kad īpašu apstākļu dēļ nav iespējams ierasties prakses vietā vai uzņēmums izmainījis prakses laika periodu vai nomainījusies prakses vieta, nekavējoši par to paziņo prakses vadītājam.
- 6.8. Sagatavo prakses dokumentāciju – prakses pārskatu atbilstoši Prakses atskaites, aizstāvēšanas formas, kārtības un saturam (skat.4.pielikumu).
- 6.9. Iesniedz prakses dokumentāciju - pārskatu prakses vadītājam ne vēlāk kā 3 dienas pirms prakses aizstāvēšanas un aizstāv to atbilstoši prakšu aizstāvēšanas grafīkam.

7. Prakses pārskats

- 7.1. Prakses pārskats ir dokumentu kopums, kas apstiprina prakses uzdevumu izpildi, un students tajā analizē prakses gaitu atbilstoši dotajiem uzdevumiem. Prakses pārskatu sastāda "Prakses dienasgrāmata" un divi prakses protokoli (paraugus - skat. 2.pielikumu).
- 7.2. Pārskats jānodod datorrakstā uz A4 formāta lapām (Times New Roman 12, atstarpes starp rindām 1). Lapas ir numurētas. Prakses pārskatam jābūt iesietam.

8. Prakses rezultātu vērtēšanas kritēriji

- 8.1. Par darbu Praksē studējošais saņem diferencētu vērtējumu. Gala vērtējumu ieraksta ieskaišu grāmatiņā 10 ballu sistēmā atbilstoši LSPA prasībām. Lai saņemtu pozitīvu vērtējumu par Praksi, kopvērtējumam jāatbilst vismaz 4 ballēm (minimālais līmenis). Ja studējošā punktu summa ir mazāka par 4 ballēm, Prakse netiek ieskaitīta. Ja domas par praktikanta darbības vērtējumu dalās, noteicošais ir Prakses vadītāja vērtējums.

- 8.2. Praksē studējošā darbu vērtē pēc šādiem rādītājiem:

8.2.1. Klientu/pacientu izmeklēšana, analīze, slēdzienu formulēšana un PFA programmas plānošana, izmantojot PFA metodes, principus un tehnoloģijas:

1 punkts:

- Teorētiski zina ķermeņa funkciju un aktivitāšu novērtējuma testus un izmeklēšanas metodes, pacienta/klienta vispārējā veselības stāvokļa un sociālās situācijas izvērtējumu, bet to pielietošana praksē ir nedroša un neracionāla.
- Izprot pacienta ķermeņa funkciju spēja veikt dažādas ikdienas fiziskās aktivitātes, izmantojot gan objektīvus, gan subjektīvus novērtējumus, tiek izvērtēta gan tās kvantitāte, gan kvalitāte, palīgīdzekļu izvēle nepilnīga.

- Nepilnīgi tiek izvirzīts un formulēts slēdziens, izvirzīti mērķi un plānots PFA programmas īstenošanas process.

2 punkti:

- Pārzina ķermeņa funkciju un aktivitāšu novērtējuma testus un izmeklēšanas metodes, pacienta vispārējā veselības stāvokļa un sociālās situācijas izvērtējumu. Metožu pielietošana kļūst racionālāka, atbilstošāka aktuālās pacienta/klienta funkcionēšanas un aktivitāšu iespēju situācijas nosacījumiem.
- Izprot pacienta/klienta spēju veikt dažādas ikdienas fiziskās aktivitātes, izmantojot gan objektīvus, gan subjektīvus novērtējumus.
- Balstoties uz izmeklēšanas rezultātā iegūtajiem datiem un to analīzi, tiek izvirzīts un formulēts slēdziens, tiek izvirzīti mērķi un balstoties uz tiem plānots PFA programmas īstenošanas process.

3 punkti:

- Veic ķermeņa funkciju un aktivitāšu novērtējumu pacientiem, izmantojot dažādus testus, kas tiek veikti, ņemot vērā pacienta/klienta individuālās funkcionālās vajadzības.
- Izmeklēšanas metodes tiek pielietotas mērķtiecīgi, atbilstoši konkrētā pacienta/klienta un aktuālās pacienta/klienta funkcionēšanas un aktivitāšu iespēju nosacījumiem.
- Veic pacienta/klienta vispārējā veselības stāvokļa un sociālās situācijas izvērtējumu, ietverot gan slimības vēstures datu analīzi, gan citu ārstēšanās un rehabilitācijas procesā iesaistīto ārstniecības personu izmeklējumu rezultātu un slēdzienu analīzi, gan aktuālās situācijas izvērtējumu un analīzi.
- Izvērtē pacienta/klienta spēju veikt dažādas ikdienas fiziskās aktivitātes, izmantojot gan objektīvus novērtējumus (novērojot pacientu/klientu aktivitātes laikā), gan subjektīvus pacienta/klienta vērtējumus (intervijas laikā noskaidrojot pacienta/klienta vērtējumu par spējām un ierobežojumu vai izmantojot dažādas klīniski aprobētas pašvērtējuma anketas), izvērtējot spēju veikt aktivitāti, tiek izvērtēta gan tās kvantitāte, gan kvalitāte (t.sk., nepieciešamā palīdzība un/vai palīglīdzekļi).
- Balstoties uz izmeklēšanas rezultātā iegūtajiem datiem un to analīzi, tiek izvirzīts un formulēts slēdziens. Pamatojoties uz slēdzienu, kā arī ņemot vērā pacienta/klienta vēlmes un citus ietekmējošos faktorus (piem., personas, vides), tiek izvirzīti mērķi un balstoties uz tiem plānots ārstēšanas process.
- Integrē mērķus pacienta/klienta kopējā PFA programmas, kā rehabilitācijas sastāvdaļas, plānā.
- Slēdziens un mērķi tiek izvirzīti un formulēti katram pacientam/klientam, neatkarīgi no pacienta/klientu klīniskās diagnozes vai funkcionālā stāvokļa.
- Radoši pielieto inovatīvus risinājumus PFA programmas nodrošināšanā pacientiem/klientiem.

8.2.2. PFA metožu, principu un tehnoloģiju izmantošana pacientiem/klientiem:

1 punkts:

- Teorētiski zina aktivitāšu fizioloģisko pamatu, iedarbību, nepilnīga to izvēle un piemērojamība atbilstoši katram pacientam/klientam.
- Pārzina PFA metodes, principus un tehnoloģijas, nepilnīga to izvēle un piemērojamība atbilstoši katram pacientam.
- Zina specifisko metožu vai to elementu iekļaušanu kopējā PFA programmā.
- Nedroša ergonomiskā konsultēšana pacientiem/klientiem;

2 punkti:

- Prot izvēlēties un piemērot atbilstoši katram pacientam aktivitātes, atbilstoši ķermeņa funkcionēšanas un aktivitāšu līmenim. Sūdzībām un objektīvām atradnēm.
- Prot manipulācijas, to izvēle un piemērojamība ir atbilstoši katram pacientam/klientam.

- Prot iekļaut kopējā programmā specifiskas metodes un to elementus.
- Prot konsultēt pacientiem/klientam par ergonomiju pacienta/klienta darba vietā vai mājas vidē, racionāli pacientu/ klienta un pacienta/ klienta aprūpes procesā iesaistīto personu izglītojoši pasākumi un praktiskā apmācība.
- Prot dažāda veida fizisko slodžu individuālo dozēšanu ar objektīvo un subjektīvo fizioloģisko (piem., kardiorespiratoro, termoregulācijas) rādītāju dinamisko kontroli.

3 punkti:

- Katram pacientam/klientam, ņemot vērā viņa sūdzības un objektīvo atradni, klīnisko diagnozi, vecumu un dzimumu, un citus individuālos faktorus, balstoties uz zināšanām par aktivitāšu fizioloģisko pamatu, iedarbību un specifiskām metodikām tiek izvēlēti un individuāli piemēroti atbilstoši un efektīvi terapeitiskie vingrojumi.
- Tiek pielietotas adekvātas manipulācijas – pacienta/ klientam pozicionēšanas medicīniskā tehnoloģija, vertikalizācija ar ortostatisko reakciju objektīvo un subjektīvo rādītāju kontroli, posturālās drenāžas un specifisku elpošanas vingrojumu pielietojums.
- Tiek pielietotas specifiskas metodes vai tās elementu iekļaušana kopējā pielāgoto fizisko aktivitāšu programmā.
- Izvēlas pārvietošanās palīgierīces un apmāca to lietošanu.
- Tiek veikta pacientiem/ klientiem ergonomiskā konsultēšana, organizēta kā atsevišķa nodarbība, pacienta/ klienta darba vietā vai mājas vidē.
- Tiek veikta pacientu/ klientu un pacienta/ klienta aprūpes procesā iesaistīto personu izglītojoši pasākumi un praktiskā apmācība.
- Labs kontakts ar pacientu/ klientu radniekiem, spēj rast kreatīvus risinājumus pacientu/ klientu ārstēšanā.
- Tiek pielietota dažāda veida fiziskās slodzes individuāla dozēšana ar objektīvo un subjektīvo fizioloģisko (piem., kardiorespiratoro, termoregulācijas) rādītāju dinamisku kontroli.

8.2.3. Pārbaudījumi prakses tematiskajos ciklos (klīnisko protokolu ieskaite prakses bāzē):

1 punkts: Puse no jautājumiem atbildēti pareizi.

2 punkti: Pareizi atbildēti 2/3 no visiem jautājumiem.

3 punkti: Visi jautājumi atbildēti pareizi.

* Ja mazāk nekā puse no jautājumiem atbildēta pareizi, atkārtots pārbaudījums rakstiski prakses noslēgumā pēc individuāla grafika.

8.2.4. Izglītojošā darba veikšana pacientiem/klientiem:

1 punkts:

- Nepilnīga apmācību PFA programmu pielietošana funkcionālo spēju uzlabošanā dažādām pacientu/klientu grupām.
- Zina praktisko apmācību par PFA programmas pamatprincipiem, nepilnīgi pielieto Praksē.
- Zina apmācīt tuviniekus par personai/klientam izmantojamām PFA metodēm, kas stimulē personas neatkarību, nepilnīgi pielieto tās Praksē;

2 punkti:

- Prot un daļēji pielieto praksē izglītojošo darbu par PFA programmas, kā līdzekļa kopējās dzīves kvalitātes rādītāju uzlabošanā.
- Prot un Praksē pielieto daļēji praktisko PFA programmas apmācību.
- Prot un Praksē daļēji pielieto pacienta/klienta aprūpes personu/klienta apmācību pareizām un drošām pacienta/klienta PFA programmas metodēm, principiem un tehnoloģijām.
- Prot un Praksē daļēji var apmācīt tuviniekus par personai/klientam izmantojamām PFA metodēm, kas stimulē personas neatkarību, nepilnīgi pielieto tās Praksē

3 punkti:

- Pielieto Praksē pacientu/klientu izglītošanu par PFA programmas, kā līdzekļa kopējās dzīves kvalitātes rādītāju uzlabošanā.
- Pielieto Praksē praktisko apmācību par PFA programmas īstenošanu, ietverot individuāli piemērotu aktivitāšu apmācību .
- Prot un Praksē pielieto pacienta/klienta aprūpes personu/klienta apmācību par pareizām un drošām pacienta/klienta PFA programmas metodēm, principiem un tehnoloģijām
- Pielieto Praksē apmācību pacienta/klientu tuviniekiem par personai/klientam izmantojamām PFA metodēm, kas stimulē personas neatkarību, lai ne tikai nodrošinātu drošu aprūpes procesu, bet arī maksimāli stimulētu vai/un uzturētu pacienta/klienta neatkarību.

8.2.5. Dokumentācijas (prakses atskaite, klīniskie protokoli - kopskaitā 2 gab.). izstrāde atbilstoši iestādes specifikai. Prakses atskaites aizstāvēšana noslēguma seminārā:

1 punkts: Prakses dokumentācija veikta atbilstoši Prakses tematiskajam ciklam un iestādes specifikai, izpildītas Prakses prasības, secinājumos nav ietvertas novitātes, nav savs viedoklis par Prakses saturu un izpildītajiem darbiem, atbildēti mazāk par pusi no uzdotajiem jautājumiem Prakses noslēguma seminārā.

2 punkti: Prakses dokumentācija veikta atbilstoši Prakses tematiskajam ciklam un iestādes specifikai. Izpildītas Prakses prasības, daļēji saista teoriju ar praksi, atbildēti puse no uzdotajiem jautājumiem Prakses noslēguma seminārā.

3 punkti: Aktīvi piedalās Prakses noslēguma seminārā, saista teoriju ar praksi, prot argumentēt savu viedokli, veicot kritisku pašanalīzi, atbild uz Prakses noslēguma seminārā uzdotajiem jautājumiem.

9. Prakses vadība

- 9.1. Praksi organizē un vada LSPA Fizioterapijas nodaļa. Prakses vadītājs ir LSPA Senāta apstiprināts atbildīgais par praksi.
- 9.2. Ar LSPA rektora rīkojumu tiek nozīmēti studējošie prakšu vietās/organizācijās un iestādes prakšu metodiķi.
- 9.3. Prakses iestādes metodiķa darba samaksa tiek veikta saskaņā ar LSPA Senāta lēmumu .

10. LSPA Prakses vadītāja pienākumi, organizējot praksi

- 10.1. Izstrādāt un iesniegt apstiprināšanai Prakses programmu un Prakses nolikumu saskaņā ar LSPA Profesionālā maģistra augstākās izglītības programmu „Veselības aprūpes speciālists sportā” (kods 47722). Sastādīt Prakses norises grafiku un kalendāro plānu.
- 10.2. Organizēt sadarbību ar Prakses bāzēm un sagatavot līgumu (5.pielikums) projektus par prakšu realizēšanu Prakšu bāzēs.
- 10.3. Plānot Praktikantu sadalījumu Prakses bāzēs.
- 10.4. Sagatavot rīkojumu par studentu norīkošanu Praksē.
- 10.5. Organizēt sadarbību ar Prakšu bāžu metodiķiem un konsultēt par Prakses norises jautājumiem.
- 10.6. Organizēt un vadīt Prakses ievada un noslēguma seminārus.
- 10.7. Sagatavot nepieciešamo Prakses dokumentāciju.
- 10.8. Risināt ar Prakses norisi saistītos organizatoriskos un metodiskos jautājumus (prakses programma u.c.).
- 10.9. Pirms Prakses sākuma saskaņot ar Prakses bāzes vadību organizatoriskos un metodiskos jautājumus.
- 10.10. Kopā ar Prakses bāzes metodiķi noteikt individuālos prakses uzdevumus, organizēt to apspriešanu.
- 10.11. Regulāri pārbaudīt un recenzēt Praktikantu prakses dokumentāciju.

11. LSPA atbildīgā prakses metodiķa pienākumi

- 11.1. Pārraudzīt Prakses norises gaitu.
- 11.2. Piedalīties Prakses ievada un noslēguma semināros.
- 11.3. Noformēt prakses novērtējuma protokolu, studentu atzīmju grāmatiņas un prakses vērtējumu.
- 11.4. Apkopot un analizēt prakses gaitu un rezultātus. Sagatavot atskaites materiālus un priekšlikumus par tās pilnveidošanu.
- 11.5. Uzturēt regulārus kontaktus starp Prakses bāzi un LSPA.
- 11.6. Kopā ar Prakses bāzes metodiķi konkretizēt individuālos prakses uzdevumus.
- 11.7. Konsultēt praktikantus Prakses individuālā plāna izstrādē un kontrolē tā izpildi.
- 11.8. Sniegt praktikantiem metodisku palīdzību Prakses uzdevumu veikšanā.
- 11.9. Novērot, analizēt un vērtēt praktikantu vadītās nodarbības un pasākumus.

12. Prakses vietas/organizācijas metodiķa pienākumi

- 12.1. Kopā ar LSPA Prakses vadītāju atbildēt par prakses programmas realizāciju.
- 12.2. Sistemātiski mācīt studējošos patstāvīgi izpildīt Prakses uzdevumus.
- 12.3. Palīdzēt (konsultēt) studējošiem Prakses dokumentācijas izstrādē.
- 12.4. Novērot, analizēt un vērtēt studējošo vadītās nodarbības un pasākumus.
- 12.5. Instruēt studējošos par darba drošības tehnikas jautājumiem.
- 12.6. Vismaz reizi nedēļā pārbaudīt studējošo Prakses dokumentāciju.
- 12.7. Veikt ierakstus Prakses grupas žurnālā.
- 12.8. Atbildēt par nelaimes gadījumiem, ja tādi notikuši studējošo vadītajās nodarbībās.
- 12.9. Piedalīties Prakses aizstāvēšanā un studējošo darbības vērtēšanā (sk. 1. un 4.pielikumus).
- 12.10. Sniegt priekšlikumus Prakses pilnveidošanai LSPA Fizioterapijas nodaļā.

LSPA

**PROFESIONĀLĀ MAĢISTRA AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS PROGRAMMAS
„VESELĪBAS APRŪPES SPECIĀLISTS SPORTĀ”
STUDIJU SPECIALIZĀCIJAS VIRZIENA
“PIELĀGOTO FIZISKO AKTIVITĀŠU SPECIĀLISTS REHABILITĀCIJĀ”
PRAKSES FORMATĪVĀ UN SUMMATĪVĀ VĒRTĒŠANA**

Studenta (es) vārds, uzvārds _____

Studenta (es) ID numurs _____

Prakses vieta un laiks _____

Prakses bāzes metodiķis _____

LSPA metodiķis _____

		Prakses cikli	
Formatīvās vērtēšanas rādītāji		I (1.-2. semestris)	II (3.-4. semestris)
FORMATĪVAIS VĒRTĒJUMS PUNKTOS	Klientu/pacientu izmeklēšana, analīze, slēdzienu formulēšana un PFA programmas plānošana, izmantojot PFA metodes, principus un tehnoloģijas	1 2 3	1 2 3
	Klientu/pacientu dalībai aktivitātēs PFA metožu un tehnoloģiju izmantošana	1 2 3	1 2 3
	Pārbaudījumi prakses tematiskajos ciklos (klīnisko protokolu ieskaitei attiecīgajā prakses bāzē)	1 2 3	1 2 3
	Izglītojošā darba veikšana klientiem/pacientiem	1 2 3	1 2 3
	Dokumentācijas izstrāde atbilstoši organizācijas specifikai	1 2 3	1 2 3
	Metodiķa paraksts		
SUMMATĪVAIS VĒRTĒJUMS BALLEŠ		10 balles 60 punkti	5 balles 35 punkti
		9 balles 55 punkti	4 balles 30 punkti
		8 balles 50 punkti	3 balles 25 punkti
		7 balles 45 punkti	2 balles 20 punkti
		6 balles 40 punkti	1 balles 15 punkti

* vajadzīgo apvilkt

LSPA prakses metodiķa paraksts

LATVIJAS SPORTA PEDAGOĢIJAS AKADEMIJA

**Profesionālās maģistra augstākās izglītības programmas
„VESELĪBAS APRŪPES SPECIĀLISTS SPORTĀ” (47722)
STUDIJU SPECIALIZĀCIJAS VIRZIENA
“PIELĀGOTO FIZISKO AKTIVITĀŠU SPECIĀLISTS REHABILITĀCIJĀ”
PRAKSES PROTOKOLS**

Studenta: vārds, uzvārds _____
kurss, grupa _____
ID numurs _____

Prakses vieta: _____

1. Informācija par pacientu/klientu:

Iniciāli vai cits apzīmējums (izņemot pilnu vārdu un uzvārdu)	
Dzimums	
Vecums	
Funkcionālo ierobežojumu tips	
Pirmreizējās apskates datums	
Fizioterapeitiskās ārstēšanas sākums un beigas	

2. Informācija par pacientu/klientu no pacienta/klienta kartes vai slimības vēstures:

Pamatslimšanas diagnoste (ar uzstādīšanas datumu)	
Blakusslimšanu diagnoste (ar uzstādīšanas datumu)	
Palīg līdzekļi, ko pielieto	
Slodzes ierobežojumi (ja tādi ir)	
PFA kontrindikācijas (ja tādas ir)	

*Studiju specializācijas virziens "Pielāgoto fizisko aktivitāšu speciālists rehabilitācijā"

BALSTA – KUSTĪBU SISTĒMAS IZMEKLĒŠANA

Apskate (vispārējā un lokālā)

Stāja un pacienta pozu (spējas noturēt pozu) izvērtēšana

(izvēlētās pēc vajadzības)

Sēdus	
Stāvus	
Guļus:	
- uz muguras	
- uz vēdera	
- uz sāniem	

Kustību novērtēšana: (apskate) – jāizvērtē pacienta/klienta spējas patstāvīgi veikt pozu maiņu, pārvietoties t.sk. staigāt (detalizēts apraksts) un veikt ikdienā nepieciešamās pašaprūpes aktivitātes

Pacienta psihoemocionālā stāvokļa novērtējums:

(satraukts, nobijies, nomākts, vienaldzīgs u.c.):

Specifisku novērtēšanas mehānismu rezultāti:

(LMST, SFK, IPAQ, līdzsvara testi, slodzes tolerances vērtējumi)

Pacienta/klienta galvenā problēma:

(no PFA spec. viedokļa)

Individuālie pacienta/klienta izvirzītie mērķi:

PFA ilgtermiņa mērķi:

PFA īstermiņa uzdevumi:

Pielietotās PFA tehnoloģijas:

(kontrolaktivitāte)

Terapijas norises protokols vienam pacientam

(visam ārstēšanas periodam)

Datums, Laiks	PFA programmas uzdevumi	Pielāgotā aktivitāte	Pacienta/klienta patstāvīgais darbs	Rezultāti

SECINĀJUMI

Savas un PFA speciālistu komandas darbības analīze.
Vai izpildīti izvirzītie uzdevumi un sasniegti izvirzītie mērķi?
Kā mainījies terapija ārstniecības kursa laikā?

PIELĀGOTĀS FIZISKĀS AKTIVITĀTES SPORTĀ

Terapijas norises PROTOKOLS vienam pacientam (katrai dienai)

Datums/ laiks	Klienti	PFA nodar- bības mērķis	Pielietoto aktivitāšu apraksts	Izmantotie individuālie pielāgojumi (inventārs, uzdevums, u.tml.)	Pielietoto aktivitāšu ilgtermiņa mērķi	Metodiskie norādījumi	Dozējums, atkārtojumu skaits	Attīstība dinamikā
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.

PIELĀGOTĀS FIZISKĀS AKTIVITĀTES SPORTĀ

PROTOKOLS

1. Vieta un nodarbības veids.
2. Dalībnieka vecums (apmēram no ... līdz ... gadiem).
3. Invaliditātes veids(i).
4. Palīglīdzekļi, sporta inventārs, ko pielietoja.
5. Slodzes ierobežojumi (ja tādi ir).
6. PFA kontrindikācijas (ja tādas ir).
7. Nodarbības mērķis.
8. Kādas aktivitātes tika veiktas attīstot:
 - pārvietošanās spējas ;
 - manipulatīvās (priekšmetiskās kontroles) spējas;
 - sociālās un komunikācijas spējas;
 - sporta veidam/disciplīnai specifiskas spējas.
9. Vai visi dalībnieki bija aktīvi nodarbības laikā? Vai bija vērojams neizmantots laiks, kad klienti nebija fiziski aktīvi?
10. Vai novēroji atšķirības starp zēniem/vīriešiem un meitenēm/sievietēm, kā katrs no viņiem piedalās/līdzdarbojas ar/vai pielietoja inventāru? Kādas bija galvenās atšķirības? Vai bija vērojama sociāla saskarsme starp dalībniekiem? Vai bija problēmas sekot nodarbības vadītāja norādījumiem? Vai ievēroji, ka kāds inventārs dalībniekiem patika īpaši?
11. Vai ievēroji, ka kāda spēle vai aktivitāte dalībniekiem patika īpaši?
12. Vai kāda aktivitāte „izgāzās”? Ja jā, tad ko Tu būtu darījis savādāk, lai dalībniekiem būtu interese par aktivitāti?

Secinājumi un ieteikumi:

PRAKSES/LSPA METODIĶA ATSKAITE

Prakšu bāzes metodiķis atskaitās par studentu skaitu, apmeklējumu, dod savu vērtējumu par studenta attieksmi prakses laikā uzrādītajām teorētiskajām zināšanām un praktiskajām iemaņām

Praktikanta (es): _____
(vārds un uzvārds, ID numurs)

PRAKSES ORGANIZĀCIJAS ATSAUKSME

Prakses iestādes/organizācijas nosaukums - _____

Prakses bāzes metodiķis - _____
(vārds, uzvārds, amats, tel., e-pasts)

Prakses sākuma datums - _____

Prakses beigu datums - _____

1. Praktikanta iepriekšējās sagatavotības vērtējums prakses sākumā

2. Praktikanta profesionālās darbības vērtējums prakses izpildē

3. Praktikanta attieksme pret darbu

4. Apgūtās izpildes vides prasības

5. Prasme strādāt komandā

6. Praktikanta zināšanu un prasmju vērtējums prakses beigās

Vērtējums:

Iestādes/Organizācijas

Prakses metodiķis _____
(vārds, uzvārds)

_____ (paraksts)

LSPA

Prakses metodiķis _____
(vārds, uzvārds)

_____ (paraksts)

Datums _____

PRAKSES ATSKAITE, AIZSTĀVĒŠANAS FORMA, KĀRTĪBA UN SATURS

Studējošam par praksē paveikto ir jāuzraksta atskaite par prakses uzdevuma izpildi katrā no Prakses tematiskajiem cikliem, kas jāiesniedz fizioterapijas nodaļā ne vēlāk kā 3 darba dienas pirms oficiāli nozīmētās prakses aizstāvēšanas dienas. Prakses atskaitē studējošais ieraksta prakses laikā veiktos darbus, un to vīzē prakses vadītājs no iestādes.

Prakses atskaitē noteikta šāda **struktūra**:

Titullapa;

Satura rādītājs;

Ievads (ietver iestāžu un organizāciju, kurā notika prakse, vispārīgais raksturojums, iestāžu nodaļas, kurā notika prakse, raksturojums un nodaļās risināmo uzdevumu apraksts);

Nodaļas, apakšnodaļas. Prakses atskaitē jābūt divām nodaļām, katra nodaļa ietver attiecīgi Prakses tematisko ciklu, apakšnodaļas veido prakses dienas atspoguļojums (prakses dienas atspoguļojumā jābūt norādītam datumam, prakses vietai, katras veiktās aktivitātes pulksteņa laikam, mērķim, uzdevumam, aktivitātes satura praktiskajam darbības atspoguļojumam);

Prakses attiecīgā tematiskā cikla klīniskie protokoli (kopskaitā divi katrā prakses tematiskajā ciklā, tie tiek pievienoti katras nodaļas beigās, praksi beidzot jābūt kopskaitā četriem klīniskajiem protokoliem) (2.pielikums);

Prakses bāzes metodiķa rakstiska atsauksme katrā Prakses tematiskajā ciklā (raksturojumu) (3.pielikums) par studējošā darbu prakses laikā (tajā atspoguļo studējošā darba kvalitāti un darba disciplīnu, kā arī veic studenta prakses vērtējumu);

Secinājumi (sniedz Prakses satura teorētisko pamatojumu, saista teoriju ar praksi);

Pašvērtējums par Prakses uzdevumu izpildi;

Izmantotā literatūra un avoti;

Pielikumi.

Prakses noslēguma seminārā tiek organizēta Prakses aizstāvēšana. Prakses aizstāvēšana notiek vienu nedēļu pēc prakses pēdējās dienas. Konkrētu laiku norāda Fizioterapijas nodaļas vadītājs. Prakses atskaites aizstāvēšanu pieņem un Prakses vērtēšanu veic Fizioterapijas nodaļas apstiprināta komisija.

Aizstāvēšanas laikā (līdz 10 min.) students prezentē komisijai par Prakses galvenajiem rezultātiem, ilustrējot tos ar dažādiem uzskates materiāliem.

PowerPoint prezentācijas **struktūra**:

- **Ievads;**
- **Katra Prakses tematiskā cikla nodaļa;**
- **Secinājumi;**
- **Pašvērtējums.**

Novērtējot prakses atskaiti ar atzīmi, komisija ņem vērā šādus **faktorus**:

- atskaites saturu;
- klīnisko protokolu kopējo vidējo vērtējumu;
- Prakses vadītāja no iestādes raksturojumu;
- Prakses atskaites noformējumu;
- studenta uzstāšanos;
- cik veiksmīgi students atbild uz komisijas jautājumiem;
- Prakses novērtējuma atzīme tiek ierakstīta atbilstošā Pārbaudījuma protokolā.

Prakses atskaites tiek uzglabātas LSPA Fizioterapijas nodaļā.

LĪGUMS Nr. MVA - _____

**Par LSPA Profesionālā maģistra augstākās izglītības programmas „Veselības aprūpes speciālists sportā” (kods 47722) studiju specializācijas virziena
“PIELĀGOTO FIZISKO AKTIVITĀŠU SPECIĀLISTS REHABILITĀCIJĀ”
prakšu realizāciju**

Rīgā

20__ .gada _____

Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija (turpmāk tekstā LSPA), kas darbojas saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem un LSPA Satversmi, LSPA Profesionālā maģistra augstākās izglītības programmas “VESELĪBAS APRŪPES SPECIĀLISTS SPORTĀ” direktora **Mārtiņa Čampas** personā **no vienas puses**

un _____ (turpmāk tekstā – Prakses organizācija),
kuru uz Statūtu/Nolikuma pamata pārstāv _____

no otras puses,

un studējošais _____ (turpmāk tekstā - Praktikants)

no trešās puses,

(turpmāk tekstā sauktas Puses, atsevišķi Puse), vienojas par:

1. Līguma priekšmets

- 1.1. LSPA, Prakses organizācija un Praktikants vienojas par specializācijas virziena prakses īstenošanu Prakses organizācijā.
- 1.2. LSPA saskaņā ar iepriekš noslēgtu sadarbības līgumu ar Prakses organizāciju nosūta praksē Praktikantu no specializācijas virziena *Pielāgoto fizisko aktivitāšu speciālists rehabilitācijā*.

2. Līguma pamatnostādnes

- 2.1. LSPA nodrošina Praktikanta iepriekšējo teorētisko un atbilstošu teorētiski praktisko sagatavotību, sagatavo prakses programmu, tās īstenošanas kalendāro plānu, izstrādā prakses vērtēšanas kritērijus un novērtē studentu darbību.
- 2.2. LSPA pirms prakses organizē Praktikantu informatīvo sanākumi par prakses programmas prasībām un organizēšanas kārtību.
- 2.3. LSPA Sporta medicīnas katedras docētāji konsultē Praktikantus par prakses uzdevumu izpildi saskaņā ar konsultāciju grafiku.

3. Prakses bāzes saistības

- 3.1. Organizē Praktikantu darbību praksē saskaņā ar noslēgtu sadarbības līgumu un prakses dokumentāciju.
- 3.2. Norīko organizācijas metodiķi – sertificētu fizioterapeitu vai ārstu rehabilitologu studentam – Praktikantam prakses uzdevumu veikšanai. Organizācijas metodiķis ir atbildīgā persona jeb prakses vadītājs prakses organizācijā.
- 3.3. Prakses organizācijas metodiķis sniedz Praktikantam konsultatīvu palīdzību prakses uzdevumu izpildē, sekmē topošo pielāgoto profesionālo kompetenču veidošanos.
- 3.4. Prakses organizācija veic Praktikantu instruktāžu darba drošības un aizsardzības jautājumos, iepazīstina ar Prakses organizācijas iekšējās kārtības noteikumiem, Prakses organizācijas metodiķis iepazīstina ar drošības tehnikas noteikumiem strādājot ar fizikālās medicīnas aparāturu.
- 3.5. Prakses organizācijas metodiķis saņem samaksu par prakses vadīšanu atbilstoši noslēgtajam uzņēmuma līgumam.
- 3.6. Nekavējoši informē LSPA par sarežģījumiem saistībā ar prakses norisi, ja tādi rodas.

4. Praktikanta saistības

- 4.1. Veic prakses uzdevumus saskaņā ar LSPA prakšu nolikumu un studiju specializācijas virziena *“Pielāgoto fizisko aktivitāšu speciālists rehabilitācijā”* prakses programmu.
- 4.2. Ievēro prakses uzdevumu veikšanas kalendāro plānu.
- 4.3. Prakses organizācijā ievēro darba drošības noteikumus, darba aizsardzības prasības un iekšējās kārtības noteikumus.

- 4.4. Prakses uzdevumus veic kvalitatīvi, ievērojot Prakses organizācijas metodiķa norādījumus, saudzīgi rīkojas ar fizioterapijas inventāru un medicīnisko aparāturu.
- 4.5. Noformē prakses dokumentus atbilstoši prakses uzdevumu kalendārajam plānam un iesniedz LSPA prakses vadītājam/akadēmijas metodiķim kopīgo prakses dokumentāciju ar vērtējumu ne vēlāk kā trīs dienas pēc prakses beigšanas.
- 4.6. Praktikants ir tiesīgs atteikties no prakses programmas izpildes, ja darba apstākļi rada draudus paša vai apkārtējo cilvēku veselībai un dzīvībai, par to paziņojot LSPA prakses vadītājam/ LSPA metodiķim.
- 4.7. Praktikantam ir nekavējoties jāziņo LSPA prakses vadītājam/ LSPA metodiķim par visiem sarežģījumiem, kuri radušies prakses programmas izpildes laikā Prakses organizācijā.
- 4.8. Prakses beigās Praktikants saņem prakses vērtējumu atbilstoši specializācijas virzienam prakses nolikumā ierakstītajām prasībām, kopējo summatīvo vērtējumu ar ierakstu pārbaudījuma protokolā Praktikants saņem pēc prakses dokumentācijas pārbaudes, ko veic LSPA prakses vadītājs.

5. Līguma darbības laiks

- 5.1. Līgums stājas spēkā no parakstīšanas brīža un ir spēkā uz Prakses laiku.

6. Līguma laušana

- 6.1. Līgums (un attiecīgi arī prakse) var tikt izbeigta pēc līdžēju vienošanās. Līgums var tikt izbeigts vienpusēji pēc Prakses organizācijas iniciatīvas, informējot par to LSPA rakstveidā vismaz mēnesi iepriekš, un ja tam ir dibināts iemesls saistībā ar studenta - praktikanta vai LSPA saistību neizpildi. Līgums var tikt izbeigts vienpusēji pēc LSPA iniciatīvas, informējot par to Prakses organizāciju rakstveidā vismaz mēnesi iepriekš.
- 6.2. Līguma izbeigšanās gadījumā Prakses organizācijai ir pienākums noformēt prakses dokumentāciju par faktiski paveikto praksē.

7. Citi noteikumi

- 7.1. Strīdus, kas rodas saistībā ar līguma izpildi, Puses risina savstarpēji vienojoties, bet, ja vienošanās netiek panākta, tad risina to tiesā LR normatīvo aktu noteiktajā kārtībā.
- 7.2. Līgums sagatavots trīs eksemplāros uz 1 lapas, no kurām viens ir LSPA, otrs Prakses bāzei, trešais – Praktikantam.

8. Pušu rekvizīti un paraksti:

LSPA:

Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija

Fizioterapijas nodaļa:

Adrese: Brīvības gatve 333, Rīga, LV – 1006

Tālrunis: 27010772

Programmas direktors: Mārtiņš Čampa

Mārtiņš Čampa

z.v.

20__ .gada _____

Praktikants:

Vārds, uzvārds: _____

Personas kods: _____

Deklarētā dzīvesvietas adrese: _____

Tālrunis: _____

E-pasts: _____

Paraksts: _____

20__ . gada _____

PRAKSES ORGANIZĀCIJA:

Adrese: _____

Tālrunis: _____

Vadītājs: _____

z.v.

20__ .gada _____

Par Praktikantu atbildīgā persona:

Vārds, uzvārds: _____

Tālrunis: _____

E-pasts: _____

Paraksts: _____

20__ . gada _____